

יום הכיפורים פרק שמיני יומא

מסורת הש"ס

(א) עני סתדרין :: דרם תלם
לפך חלחל :: (ב) ופי סתדרין
שם חלחל ופי וטעם חסדא
(ג) זיל פסני :: (ד) בעני חסד
עם סלן חסד מיל דרעס פלמי
והחזיר :: (ה) שבת חסד
(ו) אלות פיה מיה חוספ
חוספ חוספ חוספ :: סתדרין
קד: פיר מיל נישט קד: פיר
מיל דמחל :: (ז) ופסל חסד
כמחט :: (ח) ופוספס חסד
(ט) ופסל חסד :: (י) ופסל חסד
(יא) ופסל חסד :: (יב) ופסל חסד
שטס כמחט חסד :: (יג) ופסל חסד
(יד) ופסל חסד :: (טו) ופסל חסד
(טז) ופסל חסד :: (יז) ופסל חסד
(יח) ופסל חסד :: (יט) ופסל חסד
חוסל חסד דיה חסד :: (כ) ופסל חסד

הגהות הב"ח

(ב) בל טוב לו לחשוב
בשואר הקביה' לו פנים
טוב לו לחשוב על פנים
גדולת שם הקביה' פנים
גדולת טוב לו לחשוב על
שם הקביה' לחשוב
פנים לו לו חשב ומחשב
לחשוב לו שכן טוב לעצמן
לחשוב שכן טוב לו להיות
לחשוב שכן טוב לו: (ג)
לחשוב שכן טוב לו: (ד)
לחשוב שכן טוב לו: (ה)
לחשוב שכן טוב לו: (ו)
לחשוב שכן טוב לו: (ז)
לחשוב שכן טוב לו: (ח)
לחשוב שכן טוב לו: (ט)
לחשוב שכן טוב לו: (י)
לחשוב שכן טוב לו: (יא)
לחשוב שכן טוב לו: (יב)
לחשוב שכן טוב לו: (יג)
לחשוב שכן טוב לו: (יד)
לחשוב שכן טוב לו: (טו)
לחשוב שכן טוב לו: (טז)
לחשוב שכן טוב לו: (יז)
לחשוב שכן טוב לו: (יח)
לחשוב שכן טוב לו: (יט)
לחשוב שכן טוב לו: (כ)
לחשוב שכן טוב לו: (כא)
לחשוב שכן טוב לו: (כב)
לחשוב שכן טוב לו: (כג)
לחשוב שכן טוב לו: (כד)
לחשוב שכן טוב לו: (כה)
לחשוב שכן טוב לו: (כו)
לחשוב שכן טוב לו: (כז)
לחשוב שכן טוב לו: (כח)
לחשוב שכן טוב לו: (כט)
לחשוב שכן טוב לו: (ל)

תום' ישנים

[illegible]

עליו הכתוב אומר פרה נפשו מ
לא מיתייבנא, קם למיזל, נפק

ולבו נפשיה. דרין עמנו: לקטלא אויל. לישא עינש חטא שמא
שמה דין ועל עמנו אמר כן: ולבו ביחיה לים הוא עביד. כל
ה לא יעשה לורי בימו ולא ישחקר כלום דכר: ולואי שסא
יאה. שישב ויכנס לבימו בלא חטא ביחיה: אמבוא. נדודי

וי אדם הולצין אחריו לכבודו: אם
 שנה לשנים שיאו וגו' וסופו כנללו
 נגלה יאכד. וכל זה אמר שלם מזה
 ועמו: **מכספי ליה**. וכן היה ונשאין
 חזק חלוקין כמכספיהם כדברי המדרש:
 וכל הטעמים את הציבור לקום מפניו:
 ואמחר הנוהרים. אלנה אף הן היו
 ראויין לישרף ונעמרו: **אין תעא כל על**
אלה הנבא מזהה מפניו את העצירה
 וכל חזק לידו: **כי לא סעוזב נפשי**.
 ומדע שהקב"ה מונע את המעט
 והלכסלו: **עשוק ידו נפש**. מחזיר
 נפש שחבדה על ידו: **כל ימסכו לו**
אלא יפול בלא מתקין אחריו ויפול כבוד
 גיהנם: **כדרכ סוף**. דכין דמטא
 ידיו וימי שז און מפסיקין כדו
 עשות תשובה לפי שהעבירה דומה
 לאלו היסוד: **לימא דלג כרבי**. דלמד
 יעיל אפי' לא תעא תשובה מכפר:
וגב שאני. מאחר שעלי הוא סומך
 וקטוח אינו מנסך: **ורכסיב ופללו**
ולגיס. וקא סלקא דעמך ופללו לשון
 ופלה ופיוס והם שהקב"ה מפללו
 ממפסיס ומכפר לו: **מאן אלסיס דין**.
 הא ופללו לשון ונתן כפיליט (שמות
 16) הדין יפוטו ביהם: **אן פסי**.
 ופללו דקרא לשון משפט וינה אימא
 ומיפיוס מי ומפללו מי מי משפטו כשגיל
 ומקום ובי אין שלוחין הרבה למקום
 יפרע הימנו: **הכי קאמר**. הכי נמי

הרבים אין חטא בא על ידו יוכל המחמא את הרבים
לעשות תשובה כל המוכה את הרבים אין חטא בא על
שנאמר 'כי לא תעוֹבב נפש לשאול לא תתן חסידך
לעשות תשובה שלא יהא הוא בנן ערן ות
נור ינוס אל יתמכו בו' האומר אחמא ואשוב אחמא
תני יומני כדבר הונא אמר רב דאמר רב הונא אמר
ר' סלקא דעתך אלא געוֹרר לו כדיתר: אחמא ויום
לא כרבי דתניא 'רבי אומר על כל עבירות שבתורה
אפילו תימא רבי אנב שאני: עבירות שבין אדם לא
עבירות שבין אדם לחבירו אין יוה"כ מכפר והא כתיב
א' הכי אימא סיפא ואם לה' יחטא איש מי יתפלל לו
ולא ואם לה' יחטא איש מי יתפלל בעדו תשובה ומעש
דברים צריך לפייס שנאמר ¹⁰ בני אם ערבת לדעת ה'
הנצל כי באת בכף רעך לך התרפס ורהב רעך ¹¹ אם
ייעים ¹² (ואמר) רב חסדא 'צריך לפייס בשלש שורות
חמאתי וישר העויתי ולא שוה לי ¹³ (ואמר) 'ר' יוסי ב'
משלש פעמים שנאמר ¹⁴ אנא שא נא ועתה שא נא
חמאתי לה' אלהי ישראל ולפלוגי שחבילתי בו ר' ירמיה
דר' אבא בהדי דשרדיא אמתיה מיא מטא זרדיפ דמיא
ירם אביון ¹⁵ שמע ר' אבא ונפיק לאפיה אמר ליה
רהב רעך ר' וירא כי הוה ליה מילתא בהדי איניש ה'
ליה מדעתיה רב הוה ליה מילתא בהדי ההוא סבחא ליה
לפיוס ליה פגע ביה רב הונא אמר ליה להיכא דא אוי
פשוש אזל וקם לעלויה הוה יתיב וקא פלי רישא דקא
בהדי דקא פלי רישא אישחממיט גרמא ומחיהי בקה

ל תצטור יהיה והיה קוריהו אבא כמו שצטנו בכמה מקומות אמר אבא הכי אבא רב הוה דהכא
יה בשמו והא אמרין (בבבאבא ק.) משם מה נעשו נתיבי חמשי שקלה את רבי בשמו ויש לומר
ך כבוד כמו אבי אבי רבב ישראל מ"ר. (ועי' תוספות חולין לה. ד"ה אילתרין):

כור בשחת וחיתו באור חדא. ואין מה צריך מיל מייסיסה בקבריה ומימר ליה סרתית עלך
א בתריה, חזיה ר' ירמיה א"ל קום אדוכתוך. עלי רמאי לפסוך, שנאמר לך התרפס ודחה
טבא, כולי שתא לא אתא לגביה, במעלי

פז.

עין משפט
נר מצוה

צו א מ"י פ"ד מהלכות
תשובה הלכה א':
צו ב ג ד מ"י פ"ב מהל'
תשובה הלכה ט פסג
עסק טז ע"ש"ע א"ח ס"י תרו
עקיף א':
צוה ד מ"י שם ה"ל"א ע"ש"ע
שם עקיף ב:

רבינו חננאל

שאת פני רשע אל טוב, אתו
טוב לאחזק ונשאנו לו פריה
בעולם הזה נאמרו הרי את
אוי כנענ הארץ לפני, אי
לחם הרעים חפזין לברכה
ולבן בניהם חן, להטות
צווק כמפלט, טוב לעצרים
אין נושאין להם שם
בעולם הזה, ועין אל האכנתם
לך, להקשיש, אל האכנתם
לך, עינין אל הוצא הניצ וזכנם
להטות, אשריהם לעצמן
שוזקין לעצמן ולבניהם ולבן
בניהם חן, להטות
לאחר צוראין להשיק שני
ורבאיו נאמרו תורתם,
אל זכות אלהים הנה
בעינין, להטות אל
הריבין אל ספקיין בן
לעשות תשובה בן שלא יאח
אין עד תולדותיו ונכנס
שואמר את חסדיו שוק בדם שם
אלו יאח יחבלין בן, אל
המכות את הריבין אל הטא
על עד יאח שלא יאח טהר
ביניהם ותלמידיו בן עד, נשאר
בן העובד שפי לשאל
אל חסדיו הרין אל
לשאל את חסדיו הרין אל
אחטא תשובה, אל ספקיין
אל בן לעשות תשובה, אחטא
ואשכח יאח וינני, שפי הא
דור טהר ואמר לו העובד
עבירה דאמנ בן נעשה
אל בניהן, אל ספקיין
ידור לשכח, אחטא עד

[illegible]

הוא שער, יום הכפורים מכפר
בן) כפי ואין הקב"ה רואה
לילה הא יאות, ואי לא, מית
שר העריות וגו'. ואם עשה כן
מא. אמר עשאוני כאשפה טוב
היה ליה מילתא בהדיה ההוא

וזהו קאמער אס יחטא איז פלעג ווערן
 1:10 וואס לה' יחטא איז מי יחטא
 1:11 אז ער וועט זיין עלי הכהן מוכיח
 1:12 אס ער וועט זיין לזרע חטא

[illegible]

הוא בניהגם ותלמידיו בגן עדן
ומיא את הרבים אין מספיקין
אדם עשוק בדם נפש עד
אחמא ואשוב אחמא ואשוב
ה ושנה בה הותרה לו הותרה
הכפורים מכפר: לימא מתני'
לא עשה תשובה יוה"כ מכפר
יוסף בר חבו לרבי אבהו ^(א)
גלו אלהים מאן אלהים דיינא
שלוש לאיש ופללו אלהים ימחול
וכל המקניט את חבירו אפילו
אמרי פיך עשה זאת אפוא בני
פסת יד ואם לאו הרבה עליו
אמר ^(ב) ישור על אנשים ויאמר
מחבירו אל יבקש ממנו יותר
אדם ומעמידין על קברו ואומר
א בהדיא אול ^(ג) איתבי אדשא
שפה קרא אנפשיה ^(ד) מאשפות
אדעתך דכתיב כל התרפס
וציא ליה כי היכי נתיי וניפוק
א דכפורי אמר איהו איזיל אנא
לניא אמר אול ^(ה) אבא למיקבל
את זיל לית לי מילתא בהדך
סיק סידרא קמיה דרבי עייל

ולמי שעזי המשתלת מכפר ביום הכפורים מיר, ואם
ועתן להביא אחר ולא מצאו, ר' יוסי (בן יוסי) [בן]
דחטי על חבירה צריך מימר ליה סרוחיה עלך. אין
יר על אנשים, יעשה שורה של אנשים ויאמר חטאתי
איל יתיב אדשה, נפקא אמתיה למישדא עפר בקיקר
א, הוה חליף ואתי קמה כי היכי דנשתעי בהדיה. רב

נפיק וצבו ביתיה לית
תיה אזיל ולואי שתהא
י חזי אמבוהא אכתריה
מים שיאו וראשו לעב
וראוי יאמרו איז ¹⁰רב
ליה בשבתא דריגלא
לס חסן ואם נור לדור
לס טוב לא טוב להם
ס פנים בעולם הוה להם
ונשאו לו פנים בעוה"ז
(אחאב מלפני) לא אביא
צדיק במשפט טוב להם
להם פנים בעוה"ז טוב
לו פנים בעוה"ז שנאמר
להקדישני ¹¹הא אילו
הגיע זמנא ליפטור מן
קיים לא דין שיהו וזכין
ולבני בניהם עד סוף
בנים היו לו לאהרן
דב ואביהוא שנאמר
להם וכות אביהם אי
ן שמחייבן עצמן אלא
בני בניהם עד סוף כל
היו לו לבנות שראוין
של רבן גמליאל אלא
לזו ¹²כל המוכה את

מעט" אין מספיקן בידו
ידו מ"ט כ"רי שלא יהי
לראות שחת וכל הכ
למדיו בגיהנם שנאמר
ואשוב: למה לי למי
ב כ"יון שעבר אדם עב
הכפורים מכפר אין יו
ה בין עשה תשובה בין
נקום וכו': רמי ליה רב
אם ישאמר איש לא יחטא
הכי קאמר אם יחטא
יום טובים אמר ר' יצח
נקעת לזר כפץ נוקשת
ממון (א) יש בידך התר
של שלשה בני אדם
י חנינא יכל המבקש ממ
אם מת מביא עשרה בני
הוה ליה מילתא לר' א
ארישא אמר עשאוני כ
השתא צריכנא למי
הוה חליף ותני לקמיה וכו
אחא לקמיה במעלי וי
למר אמר ליה לפימי
ינינה וחזייה אמר ליה א
עיה וקטליה רב הוה

אלהי ישראל ולפלוני זה שחבלתיו.
עם חשיכה, ואיקומה כגון שאבד נח
את הגורל ויכפר מיד, שמואל אמר
כני נש ומפיס ליה קומיהו, כדכתיב
(י' ירמיה הוה ליה לר' אבא מלתא בהדי
יעיף, ר' יודא כי הוה לאיניש כהדיה מי
דכיפורי אמר רב אחיל אנא למיפסיסיה